

ДОПУНА ОБЈАШЊЕЊА ЗА ПОСТУПАК АКТИВНОГ ОПЛЕМЕЊИВАЊА

Веа: акт број 148-03-030-01-114/2012 од 21.05.2012. године

Актом Управе царина 148-03-030-01-114/2012 од 21.05.2012. године све царинарнице су обавештене о начину спровођења царинског поступка активног оплемењивања.

Имајући у виду да се одобравањем поступка активног оплемењивања роби која се увози у царинско подручје Републике Србије дају повластице у виду одлагања плаћања или повраћаја увозних дажбина ради обраде и поновног извоза или извоза из царинског подручја Републике Србије у облику добијених производа, поступку решавања по поднетом захтеву потребно је обратити посебну пажњу. Пошто је уочено да се фази одобравања поступка активног оплемењивања не посвећује довољна пажња, као и да донета одобрења у појединим случајевима и не садрже све неопходне податке, а ради једнообразног поступања врши се допуна поменутог акта Управе царина.

Захтев за одобрење поступка активног оплемењивања подноси се царинарници надлежној према месту у којем ће се роба производити или прерађивати. Управник царинарнице ће решењем формирати Комисију која ће оценити да ли су испуњени сви прописани услови за одобравање поступка активног оплемењивања. Подносилац захтева мора навести све податке који су потребни за доношење одобрења. Ти подаци морају бити детаљни, разумљиви и тачни, како би надлежни царински орган могао донети одлуку о захтеву. Ако Комисија оцени да подаци дати у захтеву нису потпуни или довољни за доношење одобрења, може затражити од подносиоца захтева додатне податке или обавештења.

Комисија контролише захтев и приложену документацију, а такође врши и контролу код подносиоца захтева. При вршењу контроле посебну пажњу треба обратити на **начин вођења евиденције** која мора да покаже како се роба прати од њеног пријема, преко поступка оплемењивања до отпреме добијених производа, односно мора постојати такозвана следљивост документације. Евиденција се мора водити на начин који у сваком тренутку омогућава јасан увид у стварно стање робе у поступку активног оплемењивања. Пошто је услов за давање одобрења да роба која се ставља у поступак активног оплемењивања може да се идентификује у добијеним производима посебну пажњу треба обратити на утврђивање **истоветности робе** како би се могло доказати да је добијени производ добијен од робе која је стављена у поступак оплемењивања. У одобрењу за поступак активног оплемењивања (рубрика 12) обавезно се одређују средства и начин препознавања увозне робе уграђене у добијене производе (навођење серијског или произвођачког броја, стављање пломби или других потребних ознака, узимање узорака, давање илустрација или техничких и других описа робе, извођење анализа и остала средства идентификације). Методе осигуравања истоветности робе могу да укључују и проверу евиденције о роби. Такође, посебну пажњу треба посветити провери и утврђивању предвиђеног **норматива** за све главне и споредне добијене производе. Носилац одобрења је дужан да докаже начин утврђивања норматива подношењем одговарајућих доказа уз захтев (скице, нацрти, кројне листе, шаблони, рецептура и сл.)

Након извршене контроле Комисија о свом налазу сачињава записник у три примерка, од којих два задржава царински орган, а трећи се доставља подносиоцу захтева. Записник се доставља надлежној царинарници у року од 20 дана од дана пријема потпуног захтева за одобрење поступка.

Уколико привредно друштво подноси захтев за одобравање поступка активног оплемењивања за производе за које је и у претходном периоду такође подносило захтев по којима је Комисија већ позитивно одлучивала, Комисија може за те производе донети одговарајућу одлуку без вршења непосредне контроле, ако су параметри, нормативи и остали битни подаци остали непромењени.

Одобрење или образложена одлука о одбијању захтева за издавање одобрења надлежна царинарница доставља подносиоцу захтева у року од 30 дана, рачунајући од дана када је захтев био поднет или од дана када је царински орган утврдио да су му достављени захтевани додатни подаци или подаци који су недостајали.

Декларација као захтев

У поменутом акту је такође наведено да царински орган може да дозволи да се одобрење може захтевати подношењем декларације у писаној форми или коришћењем електронског система размене података по уобичајеном поступку, када се сматра да су економски услови испуњени, осим захтева који укључују истоврсну (еквивалентну) робу. На овај начин се може донети одобрење само када је могуће лако и једноставно вршити контролу поступка. Ово су најчешће ситуације кад се врши поправка робе или једноставне производне операције (нпр. неки од поступака и радњи које су наведене у члану 75. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом које би се могле сматрати производним радњама у поступку активног оплемењивања). Да би се декларација прихватила као захтев и одобрење неопходно је да се одједном (по једној Ц5 декларацији) увози целокупна количина увозне робе за одређену количину добијених производа.

Контроле у току поступка

Надзорни царински орган може, у било које време, извршити ненајављену контролу спровођења поступка активног оплемењивања, која се треба вршити најмање два пута годишње. Ова контрола може да буде документарна и физичка, односно треба да обухвати контролу документације, евиденције носиоца одобрења, производног процеса, норматива, залиха репроматеријала и добијених производа. Ако у току контроле надзорни царински орган оцени да евиденција која је прихваћена у поступку издавања одобрења није довољна за надзор и контролу, може у ту сврху од носиоца одобрења затражити одговарајуће измене и допуне те евиденције.

По завршетку контроле сачињава се записник о извршеној контроли којег, поред царинских службеника који су вршили контролу, потписује и носилац одобрења за поступак активног оплемењивања или његов овлашћени заступник у чијем присуству се врши контрола, а којем се уручује један примерак записника. Уколико се контролом утврди да је одобрење донето на основу нетачних података, или да носилац одобрења не испуњава обавезе предвиђене одобрењем, као и да неправилно спроводи поступак оплемењивања, надзорни царински орган доставља предлог за поништавање или

укидање одобрења надлежној царинарници. Уз предлог се прилажу сви докази потребни за доношење одговарајуће одлуке (записник, опомене и други документи).

Поступак са споредним добијеним производима из поступка активног оплемењивања

Добијени производи су сви производи који се добију као резултат оплемењивања. Обављањем производних радњи у поступку активног оплемењивања настају у првом реду главни добијени производи, односно производи ради којих је поступак и одобрен. Осим главних добијених производа, при обављању производних радњи могу настати и споредни добијени производи и губици. Споредни добијени производи су они који се, уз главне добијене производе наводе у одобрењу и који неопходно настају у поступку производње.

Приликом подношења захтева за одобравање поступка активног оплемењивања подносилац захтева мора навести, поред главних добијених производа, који су то очекивани споредни добијени производи.

Одредбом члана 301. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом прописано је да царински орган издаје одобрење за поступак активног оплемењивања, ако подносилац захтева намерава да *главни добијени производ извезе или поново извезе*. Према томе, за споредне добијене производе могуће је одредити и неко друго царински дозвољено поступање или употребу, односно исти се могу вратити у иностранство (поновни извоз), ставити у слободан промет или уништити (третирати или одложити ако је у питању отпад, а сходно Закону о управљању отпадом) под царинским надзором. Декларант је слободан приликом избора у погледу даљег поступања са споредним добијеним производима, али при томе треба водити рачуна о природи производа, као и о забранама и ограничењима предвиђеним другим прописима (нпр. прописи о заштити животне средине). Уколико носилац одобрења поднесе захтев за уништење споредних добијених производа под царинским надзором поступиће се на начин објашњен у акту Управе царина број 148-03-030-01-131/2012 од 13.06.2012. године којим је објашњен поступак уништења робе смештене у царинским складиштима. Између осталог, у поменутом акту је наведено да се уз захтев подноси и доказ о спроведеном поступку испитивања отпада код овлашћених организација за испитивање отпада – Извештај о испитивању отпада, као и Мишљење о начину збрињавања отпада издато од Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине. Уколико се, пак, носилац одобрења одлучи за царински поступак стављања у слободан промет споредних добијених производа, за спровођење истог такође је потребно приложити наведена документа.

Све царинарнице су обавезне да на наведени начин поступају почев од 03.06.2013. године.

Акт Управе царина 148-03-030-01-152/2013 од 20.05.2013.године